

Герасименко Т.В.

кандидат геологічних наук, доцент

Дуженко С.І.

магістр

Національний технічний університет «Дніпровська політехніка»

м. Дніпро, Україна

СУЧАСНІ ТРЕНДИ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ПЕРЕТВОРЕНЬ КОМУНАЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Житлово-комунальне господарство (ЖКГ) – одна із найбільш важливих і одночасно проблемних галузей економіки країни. Послуги визначають і формують базові умови життєдіяльності різних груп споживачів (населення, підприємницького сектора). Загальнодержавна програма реформування і розвитку житлово-комунального господарства запроваджена вже давно, але певних позитивних наслідків щодо її використання не визначено, оскільки кількість проблемних нагальних місць з кожним роком збільшується, а джерел фінансування для їх усунення катастрофічно не вистачає. Ринкові перетворення відбулися у багатьох аспектах функціонування ЖКГ, але не стали осередком зміни якості наданих послуг.

Основними причинами недосконалості механізму фінансування і неефективності здійснення послуг є: високий рівень зносу основних засобів на більшості підприємств ЖКГ, відсутність грошових коштів хоча б для часткової заміни обладнання і комплектуючих, непослідовність дій влади в реформуванні галузі, масштаби громіздкості управлінських структур і витрат на їх утримання, прорахунки в політиці ціноутворенні та тарифікації, дебіторська заборгованість як з боку споживачів житлово-комунальних послуг, так і за розрахунками з бюджету, що в свою чергу, сформувало важку фінансову ситуацію – біля 80 % підприємств ЖКГ на грані банкрутства [1].

Умови високої динаміки кон'юнктури ринку та посилення конкуренції в усіх галузях народного господарства обґрунтовують для суб'єктів господарювання необхідність освоєння та впровадження інноваційних технологій виробництва продукції, визначення шляхів скорочення витрат та поліпшення якості товарів і послуг, що надаються, що відповідно обумовлює особливу значущість питання підвищення ефективності функціонування підприємств незалежно від сфери їх діяльності. Зокрема, суттєвих змін потребує галузь житлово-комунального господарства [2].

Житлово-комунальна сфера характеризується високою соціальною значимістю, суттєво впливаючи на рівень життя населення, у зв'язку з чим основною метою підприємств галузі ЖКГ має стати модернізація технології надання послуг та гарантія їх якості, що забезпечує високі показники збуту та ефективності функціонування загалом, а також створення умов для сталого розвитку підприємства ЖКГ у довгостроковій перспективі.

Сучасні тренди соціально-економічних перетворень комунальних підприємств визначаються рядом ключових факторів, які впливають на їхню діяльність та управління. Розглянемо деякі з цих трендів:

1. Децентралізація та реформа місцевого самоврядування. Розширення повноважень та фінансової автономії місцевих органів влади, що впливає на функціонування комунальних підприємств.

2. Цифрова трансформація – впровадження цифрових технологій для оптимізації управління, підвищення ефективності та покращення обслуговування мешканців.

3. Стале зростання екологічної свідомості – збільшення уваги до екологічної відповідальності та сталого розвитку в діяльності комунальних підприємств.

4. Глобальні виклики та пандемія – адаптація до глобальних викликів, таких як пандемія COVID-19, та розробка стратегій відновлення.

5. Розвиток інфраструктури – модернізація та розвиток міської інфраструктури, включаючи транспортну, комунальну та інші види інфраструктури.

6. Партнерство з приватним сектором – залучення приватних інвестицій та партнерства з приватним сектором для підтримки проектів та послуг. Партнерства з приватним сектором дозволяють комунальним підприємствам залучати додаткові ресурси, сприяють інноваціям та можуть призвести до покращення якості та ефективності комунальних послуг для мешканців.

7. Ефективне управління ресурсами – збільшення ефективності використання ресурсів та оптимізація бізнес-процесів в КП.

8. Розвиток громадської участі – залучення громадськості до процесів управління та прийняття рішень, врахування їхніх потреб та думок.

9. Соціальна відповідальність – зростання вимог до соціальної відповідальності комунальних підприємств та їхнього внеску в розвиток громад.

10. Фінансова стійкість – розробка фінансово стійких моделей та стратегій для забезпечення сталості фінансового стану КП.

Ці тренди відображають загальні виклики та можливості для комунальних підприємств у сучасних умовах, спонукаючи їх адаптуватися до змін у соціально-економічному середовищі та покращувати якість своїх послуг. Сталий розвиток комунально-господарської сфери передбачає баланс між потребами сучасного суспільства та відповідальністю перед майбутніми поколіннями, а також захист навколишнього середовища та забезпечення соціально-економічного процвітання.

Література:

1. Жулай Г.С. Управління ефективністю діяльності підприємства як важлива складова успішного ведення бізнесу. *Вісник КНУТД. Серія «Економічні науки»*. 2015. № 3 (87). С. 73–80.

2. Наукові засади реформування і розвитку житлово-комунального господарства: монографія. Поважний О.С., Попов О.П., Запатріна І.В., Волков В.П. та ін. Черкаси. Брама-Україна, ЧДТУ. 2017. 436 с.